

Polgár Ferencné Az Üzletük Előtt

A fénykép 1959 júniusában készült a férjem családjának Caracas belvárosában található táskaüzlete előtt. A férjem kezdettől fogva ebben a boltban dolgozott, pontosabban az üzlet mögött található műhelyben. Az üzletben bőrdíszműves árukkal foglalkoztunk. Az üzlet a férjem húgának a családjáé volt. Kint tartózkodásunk harmadik évében mentem állásba, de addig is nagyon mozgalmasan éltem: segítettem a sógornőmnek az üzletben, együtt laktam az 1958-ban kiérkezett anyukámmal és a testvéremmel, a férjemmel és az Évivel, mindenkiről én gondoskodtam. És egy idő után rájöttem, hogy döntően mindig egymás között forgunk, csak magyarul beszélünk, és ez akadálya volt hosszú távon az ottani miliőbe való beilleszkedésünknek, és nagyon komoly problémákat okozott, amikor állásba mentem. Ugyanannak az utcának a végén -- Caracas egyik főútvonaláról van szó -- ott volt már akkor a bőrdíszműves üzletünk, ahol délelőttönként a sógornőm segített a férjemnek, kiszolgált, és akkor délután fölváltottam a sógornőmet, és este nyolckor vagy fél nyolckor zártunk. Akkor mentünk haza, akkor főztem, és akkor foglalkoztam, amennyit lehetett, a lányommal. Napközben azért el-elmentem, vagy a sógornőm vitte az Évit mindenfelé az iskolából, mert járt mindenre, balettra, erre-arra. Részben készárut, részben a férjem által készített bőrdíszműves dolgokat árultunk. Úgyhogy nem volt olyan egyszerű a helyzetem, de nem éreztem a súlyát olyan nagyon. Később importáltunk ugyancsak bőrdíszműves dolgokat, ezeket is árultuk, miközben az üzlet mögötti műhelyben a férjem dolgozott. Ez egy családi vállalkozás volt. Amikor pedig a sógorom ránk hagyta az üzletet, én egész nap ott dolgoztam (ekkor csak egy állásom volt), a sógoromnak rengeteg kintlévősége volt, amit nekünk kellett behajtani. Később elhagytuk az üzletet, és egy nagy irodaépületbe költöztünk, akkor már nemcsak bőrdíszműves dolgokat, hanem képereteket és például hamutartókat is importáltunk, ez utóbbiakat Németországból, és azokat adtuk el. Itt én vezettem az irodát, egy alkalmazottunk volt. Amikor rosszul ment az üzlet, újra állásba mentem. Venezuelában bizonyos szempontból egy nyitottabb világ várt, Caracas az emigránsok valóságos gyülekezőhelye volt. Szinte minden európai nációnak volt egy kisebb-nagyobb közössége, ez már önmagában is igen sokszínű volt. A magyar emigráción belül volt egy zsidó közösség, de ez nem a hitközségen keresztül, hanem a baráti kapcsolatok mentén működött nagyon jól. Mi a tíz éve ott élő sógornőm és családja, gyermekei

révén kerültünk kapcsolatba az ottani magyar közösséggel. Venezuelában a származásunkról szó sem esett, ez egyszerűen nem volt szempont. Ugyanakkor, nyilván nem véletlenül, a sógornőmnek döntően zsidó barátai voltak. És az ottani magyarok részéről, akik más valláshoz tartoztak, semmiféle ellenségeskedéssel nem találkoztunk. Érdekes, hogy ők más utakon jártak, más foglalkozásokat űztek, másképp indították el az életüket. A zsidó származású emigránsok döntően a ruhaiparban, a konfekcióiparban helyezkedtek el -- ez hagyományosan zsidó kézben, zsidó származásúak irányítása alatt volt. Még azok is boldogultak itt, akiknek korábban fogalmuk sem volt a szabásról és a varrásról. Egyik vitte a másikat ebbe a szakmába, és itt biztos egzisztenciát remélhettek, és ez akkor és ott mindennél fontosabb volt. Korábbi, más irányú szakmai ambícióidról az esetek többségében lemondhattál, bár itt is voltak kivételek. A sógornőm férje például másképp boldogult: egy irodabútorgyárban dolgozott mérnökként.